

Titul Česká astrofotografie měsíce za leden 2015 získal snímek Petera Aniola a Miloslava Druckmüllera „Kometa C/2014 Q2 Lovejoy“.

Dějiny jsou plné komet. Zejména legendy o historických událostech či nejrůznější proroctví nás tímto dojmem dozajista naplní. Kometu, dokonce snad tu nejslavnější Halleyovu, nalezneme například na slavné Tapisérii z Bayeux, znázorňující okolnosti normanské invaze do Anglie v roce 1066. Slavná Yorkshirská Sibyla Uršula Sontheilová, známá též jako Matka Shiptonová, nechává na přelomu 15. a 16. století „šestkrát projít ohnivého draka oblohou, než potká Zemi pohroma“. S kometami a katastrofami spojují vykladači i Nostradama či indiány kmene Hopi z amazonské džungle. O komety se ve svém proroctví otřela i Sv. Hildegarda či staří Číňané.

Dnes již většinou hledáme v kometách příjemnější společníky. Těšíme se s nimi, byť trochu nepřesně, nad vánočními betlémy, vyhlížíme je na temné obloze a tak trochu doufáme, že se objeví jako krásné ozdoby nočního nebe. Astronomové na ně zaměřují i velké teleskopy nebo je hledají na přehlídkových snímcích oblohy, posílají k nim dokonce kosmické sondy, trefují se do nich projektily a následně pak sledují, co se bude dít. A to všechno i proto, abychom například zjistili, jak se k nám na Zemi dostal život.

Jednu z takových „vlasatic“, jak jim říkali ještě naši dědové, jsme mohli zahlédnout na letošní zimní obloze. Sice s obtížemi, ale přeci jen jsme se mohli pokochat mlhavým obláčkem, nesoucím označení C/2014 Q2 Lovejoy. Tento poněkud nehezký název nám však dává již první informace o ní. Předně se dozvíme, že její objevitel se jmenoval Lovejoy a že se jedná o kometu dlouhoperiodickou, proto to písmenko C. Objev nastal v roce 2014 jako druhá objevená kometa ve druhé polovině srpna, to je to záhadné Q2. Nyní již můžeme zapátrat na internetu a zjistíme, že ji objevil 17. srpna Terry Lovejoy jako objekt 15. magnitudy v souhvězdí Lodní zádě jako svou zatím pátou kometu. V té době nikdo netušil, že vlasatice velmi rychle zjasní tak, že bude za několik měsíců vidět dokonce i volným okem.

Chceme-li však u této komety vidět i to, co pro většinu z nás činí kometu kometou, tedy její ohon, musíme vzít na pomoc buď větší dalekohled nebo ještě lépe fotografický přístroj. Tak učinili astronomové nejen na většině hvězdáren, ale i většina amatérských astrofotografů. Do soutěže Česká astrofotografie měsíce, kterou zaštiťuje Česká astronomická společnost, došlo v lednovém kole několik jejich portrétů. Komise z nich, a samozřejmě všech ostatních snímků, vybrala obraz, zasláný profesorem Miloslavem Druckmüllerem z brněnského VUT, pocházející z jeho spolupráce s Peterem Aniolem.

Úžasný portrét pronikající nejen hluboko do kometární komy, ale i do jemných detailů prachového a plynného ohonu ukazuje shluky materiálu, čechrající jeho vlákna a přímo čekající na detailní pohled kometárního, případně, byť to může znít podivně, slunečního astronoma. Ať však snímek vědu zaujme či ne, troufám si tvrdit, že zaujme většinu těch, kteří jej byť jen koutkem oka zahlédnou a přinutí je se nad ním zamyslet a pokochat se jeho krásou.

Autor: Peter Aniol, Miloslav Druckmüller
Název: Kometa C/2014 Q2 Lovejoy
Místo: Montlaux, Provence, Francie
Datum: 12. ledna 2015, 19:47 – 19:53 UT
Přístroj: Celestron 11", f/2,22 RASA (Rowe-Ackermann Schmidt Astrograph), F=6, Astelco NTM 500
Snímač: Sony Alfa 7s
Zpracování: Obraz vznikl složením 10 snímků s expozicí 30 s (ISO 3200) a jednoho snímku s expozicí 15 s (ISO 800). Obraz byl zpracován vlastním softwarem napsaným v Borland Delphi. Při zpracování nebyla použita žádná metoda filtrace šumu.

Vítězné snímky v jednotlivých měsících a další informace si můžete prohlédnout na

<http://www.astro.cz/cam/>.

Za porotu ČAM Marcel Bělík, Hvězdárna v Úpici